N^RO 94.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego
CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 25. SIERPNIA ROKU 1798. W SOBOTĘ

z Petersburga 3. Sierpnia.

Baltyckiey okrętowey flotty Kapitan drugiey rangi Urlich od służby uwolniony. Wołohodski Wice Gubernator Kolleski Konsiliarz Graf Tołstoy otrzymał rangę Stanu Konsiliarza, zostawiony przy dawnieyszym obowiązku. Uwcinionemu od powinności Członka Collegium dzieł zagranicznych Taynemu Konsyliarzowi Neplu-iew, Imperator Jmść przy sobie bydź rozkazał.

z Wiednia 11. Sierpnia.

Wieść o wyieździe z Constantinopola Posła Francuzkiego Carra S. Cyr dawniey doniesiona, potwierdziła sie zupełnie. D. 1. stanoł w Pesth Węgierskim mieście; przybyła z nim wdowa zmarłego Rpltey Ambassadora Aubert Dubayet, i wiele do poselstwa należących osob. Generał kommenderuiacy w Pesth wszelkiego starania dołozył na przyięcie i zabawienie całey kompanii.

Dwa dni zabawiwszy przedsięwzioł Carra dalszą podróż na Wiedeń, Rastad; do Paryża. Zostawił w Constantinopolu pierwszego słumacza Ruffin; ten w charakterze chargé d' affaires interessa Francuzkie u Porty Ottomańskiey sprawować będzie; ponieważ Direktoryat idąc za przykładem Anglikow i Hiszpanow, nie chce odtąd utrzymywać Ministra pierwszey rangi.

Ta bydź miała prawdziwa przyczyna wyiazdu Posła; żeby zas w Constantinopolu rozruchy iakie wybuchnely; lub spisek odkryto, nie ma pewney wiadomości. Piszą z Budy, że blisko Widdinu Passwan Oglou złoczył bitwę na Dunaiu odniosł zwycięztwo, i 24. Tureckie statki zagarnoł. Wygrana pozwoli buntownikowi zciągnąć do siebie posiłki spodziewane od wielu stronnikow.

Nie potwierdziła się wiadomość o wylądowaniu w Morei Francuzow. Listy zas d. 16. Lipca pisane z Salonichi; nie czynią żadney wzmianki o flottcie Toulońskiey. Pogłoski więc o iey obrotach dotąd rozrzucone nie maią pewności. Toskanskich woysk Generał Stasoldo; posyniwszy na granicach Cisalpińskich potrzebne rozrządzenie, za rozkazem W. Xiążęcia toż samo czyni na granicy Rzymskiey.

z Londinu 3. Sierpnia z Gazety N. Hamburgskiey.

Rząd nasz wydał pasport zabranemu w niewolę Generałowi Baraguey d' Hilliers z dwóma Officyerami mogą teraz na parol do Oyczyzny powracać. Jest nadzieia, że Direktoryat w zamianę wydać każe wziętego pod Ostendą Generała Cootte. Admirał Lord Bridport z częścią flotty swoiey zawinoł do Torbay; z resztą Admirał Gardner krążyć nie przestaie podOuessant, uważaiąc obroty nieprzyiacioł w porcie Brestenskim.

Statek przybyły z Jamaiki doniosł Admiralicyi, że wyprawa; którą Generał Maitland zgotował; koniec wzięła niepomyslny. Zamyslał on podbić Cayes na wyspie S. Domingo. Na ten koniec wyprawił dwie woysk swoich diwizye, pod kommendą Półkownikow Dessaurce i Stuart. Pierwszy na czele 1700. żołnierza wylądował, a po trzydniowym ciagnieniu, chociaż z wielką trudnością; zaiął stanowisko Frand Anglais Nie dość na tym: Do szczęśliwego uskutecznienia wyprawy zamierzoney; trzeba było, ażeby Półkownik Stuart z 1800. ludźmi wysiadł, i do pierwszey przyłączył się diwizyi. Tego zaś wykonać nie mógł dla wiatrow przeciwnych; i brzegow skałami napełnionych. Wiele statkow zatoneło. Dessaurce nie widząc spodziewanego posiłku; siadł na okręta; i do Jamaiki powrócić musiał.

Z Mole S. Nicolas wiadomość odbieramy, że Generał Murzynow Toussaint codziennie wysyła znaczne podiazdy na rekognoskowanie położenia woysk Angielskich które bronią pomienionego miasta, zamyśla podobno wkrotce nas attakować; ażeby tym sposobem całą S. Domingo wyspę Francyi przywrócił. Rozumiemy, że Maitland liczne woysko z Jamaiki na odsiecz oblężonym zprowadzić nie zaniedba.

Potwierdza się; cośmy dawniey donie-

sli, że między Lordem S. Vincent i rządem Hiszpańskim była korrespondencya. Czyli i iak rychło pokóy nam przyniesie czas pokaże. To pewna że na flotcie zamykaiącey Cadix maytkowie Irlandscy rozruchow przyczyną byli, wszystko się skończyło na przykładnym ukaraniu winowaycow. W Plymouth na okręcie Cesar od 74. Irlandczykowie spisek zrobili; lecz ten został odkryty.

Nie przestaią głosić w Londinie, że Lord S. Vincent, Admirałowie Parker i Orde, będą prosili o dimissyą, mieniąc się zkrzywdzonemi przez oddanie Nelsonowi kommendy nad flottą morza srzodziemnego. Ten wprawdzie niższey iest rangi; trudno iednak wierzyć ażeby to nastąpiło. Dawno wiedzą Angielscy Wodzowie że na iakimkolwiek bądź stopniu Oyczyznie służyć i za nią walczyć iest chwalebna.

W Amerykańskim Senacie większością głosow 14. postanowiono ogłosić za nieważne traktaty, przymierza i umowy, które dotąd między stanami ziednoczonemi i narodem Francuzkim zawarte były. Nie wiadomo, iak tę wiadomość przyimie Direktoryat, i czyli według wyrazu Talleyrand Perigord, czekać będzie z podniesieniem broni, aż Amerykanie woynę Rpltey wypowiedzą.

Przed kilko dniami Officyerowie ćwiczący w manewrach woiennych ochotnikow konnych miasta Westminster, gdy donieśli o zchwytaniu Generała Francuzkiekiego Baraguey d'Hilliers, wszyscy natychmiast pałaszow dobyli, wydaiąc okrzyki radosne. Piemieniony Wodz Kapitanowi radzącemu poddać fregatę odpowiedział iż honor bandery wymagał odporu dłuższego; lecz słuchany nie był.

z Irlandyi przychodzą rapporta codzień pomyslnieysze. Trudno wierzyć, aby spisek do którego 170. osob wchodziło, był zupełnie zgaszony; przytłumienie onego nie wątpliwe. W Hrabstwie Tipperary są ieszcze rozruchy; wysłane woysko przywróci spokoyność. W następuiącym Listopadzie ma bydź uskuteczniony proiekt ziednoczenia pomienionego Królestwa z W. Britannią.

Astronom Herschel wynalazł ieszcze 4. satellites Planety Uranus. Regiment ieden piechoty wysłano do Gibraltaru, drugi na wyspę Jersey. Do regestru flotty Królewskiey przydać należy 149. statkow, które rząd uzbroić kazał na obronę brzegow od nieprzyiacielskiego wylądowania; tym więc sposobem morska W. Britannii potęga składać się będzie z 782. okrętow rozmaitey wielkości.

Wice Król Margrabia Cornvallis łagodnym postępowaniem, sobie iednaiąc umysły mieszkańcow Irlandzkich, nieszczęsliwemu kraiowi spokoyność przywraca. Buntownikow dowodzca Olivier Bond, którego życiem darował, miał wyiawić dwie dotąd utaione Defenders zbroiownie, z których iedna w Dublinie, druga w Hrabstwach północnych; pierwsza 40. tysięcy ręczney broni, druga 50. tysięcy i 50. armat zawiera.

z Paryża 3. Sierpnia z Gazety Berlińskiey

Po długich sporach Rada 500. postanowiła uformować nowy Departament. Składać się będzie z Genewenskiego Powiatu 4. Cantonow od Departamentu Ain, 23. od Mont Blanc dawniey Sabaudyi, oderwanych nazwisko iego, iezioro Lemańskie; ludnosć ogułem wyniesie dusz blisko 200. tysięcy. Powiadano, że Minister Neufchateau zamysla uskutecznić złączenie rzek Renu i Rodanu.

Chcąc nakłonić Reprezentantow do ustanowienia Genewy stolicą Departamentu nowego wspomniono, że w tym Powiecie urodzili się albo też długo mieszkali sławni mężowie; Coluin reformator religii; Saussure, który zwiedzał Alpeyskich gór wierzchołki, Bonnet równy Linneuszowi i Condillac; Rousseau któremu Francya posąg postawiła, Voltaire i wielu innych.

Donoszą z Brestu, że Generał en chef Kilmaine d. 21. Lipca przybył do portu, nazaiutrz był na okręcie Admiralskim, w towarzystwie Wice Admirała Lelarge, i przednieyszych od flotty Officyerow; przyimowano wodza ze wszelkiemi honorami woyskowemi, okręta wywiesiły banderę, i ognia dawały. Ponieważ od dni 26. wiatr iest północno zachodni, deszcz, &c. Flotta na morze wyniść nie mogła.

Następuiącey nocy Kilmaine odebrawszy gońca od Direktorow, wyiechał nie mieszkaiąc. Rozumieią niektórzy, że obeymie główną kommendę nad Renem. Jnni, że siadłszy na okręta w Dunquerque &c. uzbroione, póydzie na taiemną wyprawę; ta ma bydź wymierzona do północnych brzegow Szkocyi; lecz trudno wierzyc, azeby w słabey sile chciał się mierzyć z nieprzyiacielem potężnym czułym.

Dziś mówią, że Buonaparte nie w Alexandryi, lecz w Alexandrecie ma wylądować. Sa to domysły. Czasowi rzecz zostawić. Direktoryat agentom swoim w Cayenne, S. Domingo, Guadeloupe zalecił, ażeby Korsarzow bez pozwolenia łotruiących karali przykładnie; zachwycone bydź maią w całości zachowane, póki wyroku nie da sąd mieyscowy, ażeby nie dać przyczyny narzekania narodom zprzymierzonym i oboiętnym.

Tenże Direktoryat uwiadomiony o wszystkich okolicznościach bitwy stoczoney przez fregatę, na którey płynoł Gene-

rał Baraguey d' Hilliers, Kapitana Bourdet z urzędu złożywszy sądowi woyskowemu oddać kazał. Przeciwnie zaś Porucznik Sennequier został wyniesiony do stopnia Kapitana za waleczność okazaną w potyczce, gdy kommenderował statkiem Lodi, na którym Tallien do flotty Toulońskiey odpłynoł.

List odebrany z Genui zawiera następuiące szczeguły o poddaniu się wyżey wspomnionego Generała. ,, Zle się bili Re-
,, publikanie. Ekwipaż po większey czę-
,, ści z Maltańskich maytkow złożony, i
,, 70 Neapolitańskich galerników, nic czy-
,, nić nie śmiał, chociaż Baraguey d' Hil-
,, liers szablą i kiiem przymuszał do wal-
,, czenia. Strasznieysze im kule i kartacze
,, Angielskie. Stracilismy 60 ludzi zabitych.

,, Fregata na statek przewozowy (flu-
,, te) przerobiona, nie mogła długo wal-
,, czyć; lecz zbłądził Kapitan, iż wcze-
,, śnie ucieczką ratować się zaniedbał.
,, Gniewał się na lud morski Baraguey; szpa-
,, dy oddawać nie chciał. Suknie u niego
,, postrzelane, rany iednak nie odniosł:
,, Miał przecie czasu tyle, że depesze do
,, Direktoryatu, i część zdobyczy przed-
,, nieyszą do morza wrzucić roskazał.

Administratorowie Departamentu Sekwany donieśli obywatelom swoim, że podatki u nich zaległe wynoszą teraz 27 millionow. Blanchard 12 t. m. w Rouen ma przedsięwziąć 46 powietrzną podróż z Chymikiem Pugh. Garnerin zakończoney niedawno wydał obszerne opisanie, w którym nic nie ma osobliwego. Widział wchodzące słońce, czuł wielkie zimno wzniosłszy się 3 tysiące sążni.

Minister przedtym skarbowy Necker, na regestrze emigrantow był umieszczony: Direktoryat wymazać onego imie roskazał, iako obywatela Genewy, któremu w każdym czasie wolno było Francya porzucić. Zdięto sekwestr włożony na maiatek iego. Minister woienny ponowił zalecenie dawniey wydane, ażeby żołnierza z pod chorągwi nie uwalniano, ci zaś którzy są w domu, nie mieszkaiąc do pułkow powracać powinni.

Przybycie do Paryża Generała en chef armii Włoskiey, nie iest, ogłoszono, dowodem iż stracił kredyt u władzy wykonawczey. Owszem Direktoryat dał wodzowi dowody wielorakie zaufania i szacunku. Często miewa rozmowy z Ministrami, podobno względem teraznieyszego stanu Włoskich interessow. Wyieżdżaiąc z Mediolanu aresztować kazał Kapitana Bourdet, na którego postępek wszyscy powszechnie narzekaią.

Nie chcąc snadź aby wiele podobnych zdarzyło się na flotcie przypadkow, morski Minister odezwę wydał do morskiego ludu, zachęcaiąc aby naśladowali żołnierzy lądowych. Chce on koniecznie, ażeby w roku 7 RPta miała 100 liniowych okrętow, 100 fregat, 60 korwet, i tyleż lekkich statkow. Do tego przydać należy, Admirałow doskonałych, mężnych Officyerow, naybardziey zaś doświadczonych maytkow tysiące; na czym podobno naywięcey dziś mu zbywa.

z Liworny 23 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Dnia wczorayszego zawinoł do portu statek z Alexandryi na końcu maia wysłany. 22 Czerwca o 50 mil na zachod Candii potkał 14 okrętow liniowych, i flottę przewozową bardzo liczną pod Angielskim pawilonem; wnosi że była Toulońska, którą widział nie daleko brzegow pomienioney wyspy okręt Raguzański, do portu Messińskiego przybyły d. 10 Lipca. Tenże przywiozł następuiącą wiadomość.

Na zaiutrz po rozeyściu się z Francuzami Kapitan postrzegł eskadrę Angielską, która od niego dowiedziawszy się, gdzie są nieprzyiaciele, pędem w pogoń poszła. Bydź to może, iż Raguzańczyk widział eskadrę Toulońską, i to nie mniey do prawdy, podobna, że oprócz Nelsona maią Anglicy na morzu śrzodziemnym drugą eskadrę, z 8 swoich, 5 Portugalskich okrętow złożoną.

Inny ieszcze statek Raguzański doniosł nam, że d. 28 Czerwca z Malty wychodząc nic nie słyszał o flotcie Angielskiey; weyście do portu było dotych czas zupełnie wolne. W Mediolanie Poseł Francuzki wezwawszy na pomoc kilku Cisalpinow i Francuzow, pracować zaczoł, iak mówią nad poprawą niektórych przepisow konstitucyinych, o urzędach kraiowych, podziale Departamentow &c.

Od granic Włoskich 1 Sierpnia z Gazety Berlińskiey.

Armia Cesarska na granicy Włoskiey rozłożona, odbiera codzienne posiłki; czas iest niedaleki, gdy widzieć ią będziemy na stopniu ogromnym. W okolicach Werony tysiace ludu pracuią nad usypaniem szańcow. Generałowie Kerpen i Laudon oddalili się niedawno z pomienionego miasta; pierwszy do swoiey diwizyi nad rzeką Lech stoiącey; drugi do korpusu Tirolskiego.

Generał Montfrault ma bydź mianowany Kommendantem stołecznego miasta Wenecyi. Xiąże Frideryk d' Orange podobny stopień otrzyma w Werонie. Generał de Vins naywyższą kommendę całey armii pod Arcy-Xciem Karolem. Ponieważ w Waltelinie i Grisońskim kraiu domowe panuią zamieszania, wielu regimentom Austryackim na granicę spieszyć kazano dla utrzymania spokoyności w Prowincyach dziedzicznych.

Listy ze Włoch odebrane dawniey głosiły, że Admirał Nelson doścignowszy, straż tylną Toulońskiey flotty zabrał 4 woienne okręta, 30 przewozowych dotąd iednak nie mamy urzędowego doniesienia. Z Rzymu d. 18 Lipca zaczeły ustępować woyska Francużkie z artilleryą i ammunicyami do Civitavechia; tamże posłano 32 ludzi z każdey kompanii legionow wybranych, na osadzenie portu pomienionego.

Rzymscy Konsulowie nakazali wymuszoną pożyczkę Obywatel maiący dochodu rocznego od 3 do 6 tysięcy szkudow, dać powinien skarbowi część summy, trzecią od 6 do 10 tysięcy, dwie trzecie, kto zaś ma więcey nad 10 tysięcy, odda całoroczny dochod; ieśli nie ma gotowizny, dostanie w skarbie zastawuiąc onemu maiątek nieruchomy. Summy pożyczone skarb zapłaci dobrami; którym narodowych imie nadano.

Te zaś iakie są, zgadnąć łatwo. Kassatę Klasztorow w Rzymie i całym kraiu prawie dokończono. Teraz maią znosić Kanonie, &c.

z Mediolanu 26 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Zaszłe niedawno spory między rządem Francuzkim i Dworem Turińskim, załatwił i w sposobie przyiacielskim ułożył przybyły do nas Margrabia S. Marsan przed wyiazdem Generała en chef Brune do Paryża. Biega pogłoska, że Buonaparte wylądował w Alexandryi; tak wiele iest powieści sobie przeciwnych o flotcie i skrytych iego zamiarach, iż sprawiedliwie żadney wierzyć nie możemy.

Lord Bristol Biskup Derry, iak wiadomo w naszey citadelli osadzony przez Francuzow, chciał ratować się ucieczką; iuż wyszedł z więzienia; lecz nieszczęściem rzecz się wyiawiła. Woyska do Valteliny posłane, przywróciły kraiowi spokoyność. Traciemy nadzieię przyłączenia powiatow dawniey od Mediolanu oderwanych, do RPtey Cisalpińskiey; wszystkie swoich Reprezentantow wysłały do Arau.

Nieprzestaią mowić o wkrótce maiących nastąpić odmianach w rządzie naszym; trzech tylko będzie Direktorow, dla oszczędności. Rady narodowe kilka taiemnych posiedzeń odprawiły, roztrząsaiąc podane proiekta; słychać że wszystkie odrzucono; ponieważ prawodawce Cisalpińscy nie chcą czynić odmiany naymnieyszey w Konstitucyi, ażeby nie dali powodu do częstego oney łamania i odmiany.

Kommenderuiący woyskiem Francuzkim w Rzymie Generał S. Cyr, stracił swóy urząd. W Pałacu Doria, gdzie mieszkał, znaleziono monstrancyą, million szácowną. Wzieli Konsulowie, chcąc obrócić na publiczną potrzebę. Uskarżał się na zabranie własności swoiey Xiąże Doria. S. Cyr wrócić roskazał. Zganił Generałowi Direktoryat mieszanie się do cudzych obowiązkow, i kommendę odebrał.

z Tauris 30 Maia z Gazety Fraankfortskiey.

Niedawno ieszcze kray Perski zaczoł kosztować słodyczy pokoiu, pod panowaniem takiego Króla, którego dostatki, ludzkość, sprawiedliwość, i dobroć, Tronu podporą były. Dziś znowu mieszkańce są pogrążeni w smutku i żałobie, zapaliła się woyna domowa.

Mehemet Kan ostatni potomek Kerrma, wraz po zamordowaniu Mehemeda Ali w roku zeszłym zaczoł popierać prawo swoie do korony. Zgromadziwszy w Loristan nie wielką wybranego żołnierza liczbę, poszedł do Chiras, i zwyciężył liczniejszą bez porównania armią, na którey czele znaydował się brat Baba Kana, Króla naszego. Drogo mu iednak zwycięztwo kosztowało.

Zamyślaiąc poniesioną w ludziach utratę nadgrodzić, udał się do południowych Prowincyi, gdzie zebrał niezmierne mnóstwo ludu woiennego i przyiacioł. Na ten czas iuż nie chciał dobywać miasta Chiras; większey szuka zdobyczy, idzie do Jspahanu, rzuca trwogę po drodze, stolicę znaydnie do obrony nie gotową, do poddania się przymusza, i wchodzi na czele swoiey swoiey kawaleryi.

Dostatki tu znalezione, kontribucye Prowincyom wydarte, odwaga nakoniec, i pierwiastkowa pomyślność w przedsięwzięciu, pomnożyły woysko Mehemeda, woysko dało mu wielkie zwycięztwo nad Baba Kanem. Wszystkie miasta bramy otworzyły aż do Theran, gdzie Król zwyciężony z garstką doświadczonego żołnierza zamknięty, czeka ostatecznego losu, chcąc życia bronić, póki tylko siły wystarczą.

Stan iego okropny iest i niebespieczeństwa pełen. Oprócz potęgi nieprzyiacielskiey, lękać się powinien domowey zdrady. Odkrył niedawno spisek, i dowodzcow ukarał przykładnie. Lecz ta okoliczność przyczynę dała pogłoskom rozrzuconym o śmierci Króla; tę biorąc za pozor ludzie złośliwi, opisać nie podobna iak wiele sobie dozwalaią; kray będzie rychło zniszczony, ieżeli zamieszanie końca prędkiego nie wezmie.

N^{ro} 94.

DODATEK DO KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 25. SIERPNIA ROKU 1798. W SOBOTĘ

z Constantinopola 10 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Odebralismy wielorakie doniesienia o czynnosciach pod Widdinem armii Ottomańskiey. Seraskier poraziwszy na początku kampanii, Emingick, Generała w woysku buntowniczym, z 4 tysiącami broniącego warowne stanowisko, do twierdzy szturmować zaczoł. Początki tak pomyslne były, ogień z armat tak natęzony, że dóm nawet Passwana Oglou poszedł w perzynę, a Turcy do szturmu iuż się sposobili.

Oboz Kapitana Baszy podzielony był na 8 diwizyi, co też podobno klęsk późniey odniesionych stało się przyczyną. Pierwiastkowe zwycieztwa głosił Diwan w stolicy, dziś milczenię iego wnosić każe, iż rzeczy nie naypomysłniey poszły. U nas morowa zaraza panuie, naybardziey w arsenale, Pera, Galata, i wszystkich wioskach Europeyskich nad kanałem leżących.

D. 2 Przybyły goniec od Jussuf Baszy kommenderuiącego w Azyi, przywiozł głowę Kurd Oglou, buntownika, który długo się naprzykrzał tamteyszym okolicom. Tenże los nieuchronnie potkałby iuż dawno Passwan Oglou, gdyby w woysku Tureckim znalazło się takie męstwo i ochota, iaką pała Seraskier usiłuiący iak nayrychley przywrócić wnętrzną spokoyność zamieszanemu narodowi.

Posłowie Raguzańscy oddali teraz podatek zwyczayny. Podczas audiencyi Sułtan zamiast kaftanow, iakie poprzednikom ich dawano, darował bogate futra, iakie Ambassadorom zagranicznym zwykł dawać. Ztąd wnosić można, iż Porta nieskończenie pochwala postępek Rpltey która podczas tylu wnętrznych i postronnych rozruchow, umiała zachować pokóy i przymierze z Turkami.

Na rozkaz Sułtana, woyska pod bronią stanowszy, otoczyły 200. kawiarni, i domow gościnnych. Wiele osob aresztowanych uduszono albo też utopiono. Byli to, iak mówią, iawni przyiaciele buntownika Passwana Oglou, którzy męstwo iego i zwycięztwa pochwalali, czego rząd wyraznie zabronił ludowi co większa nawet rozmow o terazniejszey woynie z rokoszanami pod Widdinem.

Toż samo uczyniono w Morei, Prowincyach Greckich, i na wyspach Archipelagu, gdzie zgineło wielu Greków podeyrzanych o korrespondencyą z obywatelami kraiow sąsiedzkich, i rewolucyine zamysły. Tym sposobem gdy zapobiega Diwan wnetrznym rozruchom, nie traci z oka flotty Toulońskiey, Gońcow codziennie wysyłaiąc na różne strony, i przedsiębiorąc srzodki prędkie i potężne.

z Bazilei 30. Lipca z Gazety Berlińskiey

Przez miasto nasze przechodziły niedawno ieszcze dwa regimenta Huzarow Francuzkich, zmierzaiace do Mediolanu. Pokóy czyli woyna będzie we Włoszech, nie wiadomo, to pewna co Prezydent Rady 500. powiedział głosno w Paryżu przy obchodzie uroczystości wiadomey, upadku Robertspierra, że Francya długo zostawać nie chce w przykrey niepewnosci, albo pokóy pewny, mówił albo woyna.

Na zgromadzeniu prawodawczym w Arau postanowiono, prawo obywatelstwa Szwaycarskiego nadawać odtąd Cudzoziemcom bez żadnego względu na ich religią. Interes wątpliwy powiatow Włosko Szwaycarskich ukończył się pomyslnie. Lugano i Bellinzone wysłały Reprezentantow swoich do Arau. Nam i Grisonom zapowiedziano, iż w przypadku woyny nowey oboiętnemi nie będziemy spektatorami, iakesmy byli w czasie zakończoney.

Minister Mengaut pisał do Direktoryatu naszego donosząc, iż rząd Francuzki przywołał go do Oyczyzny, oswiadcza iż ma ręce czyste od wszelkiego gwałtu i rabunku, nie spodziewaiąc się, azeby ktokolwiek mógł na postępki iego narzekać. Podziękowali Posłowi Direktorowie, daiąc świadectwo znamienite, że nikogo nie zkrzywdził. Zyczyćby należało, aby temu podobne mógł niegdy otrzymać Rapinat.

z Rastadu 31. Lipca z Gazety Berlińskiey

Od d. 21. do 28. nie było sessyi pu-

bliczney; Deputacya Niemiecka zatrudniała się na prywatnych ukończeniem wielkiego dzieła. Zbierano tym czasem głosy i zdania rozmaitych Deputatow. Minister Moguńcki Albini wygotował proiekt przyszłego traktatu w 34. rozdziałach, do których można będzie przydać ieszcze więcey, iak tylko podany Ministrom Francuzkim i od nich za cel przyszłey negocyacyi przyięty zostanie.

Dnia wczorayszego była sessya; ledwie zgodziła się Deputacya na roztrząsanie proiektu Moguńckiego, iuż Posłowie Francuzcy uskarżać się zaczynaią, że Pełnomocnicy Rzeszy Niemieckiey zamiast odpowiedzi na notę nie dawno podana, zwrócili się do rzeczy obcey, iakim iest proiekt ogulnego pokoiu; który z swoiey strony nie zaniedba podać Direktoryat, iak tylko punkta iuż podane zostaną ugodzone.

Odpowiedziała Deputacya, że proiekt Moguńcki znosi wielką trudność, obeymuiąc ogułem wszystkie okoliczności. Lecz ponieważ Francuzi trwaią w zdaniu swoim, Deputacya nie chcąc negocyacyi przewlekać postanawia d. 3. Sierpnia dać odpowiedź na notę wyżey wyrażoną.

D. 3. Sierpnia Deputacya Rzeszy Niemieckiey odprawiła sessyą, na którey gotowano wiadomą odpowiedź, nie zastanawiaiąc się bynaymniey nad proiektem Ministra Moguńckiego. Posłowie Austryacki i Saski oświadczyć mieli, że nie odstępuią zdania dawniey obiawionego względem pretensyi Francuzkich. Inni zaś zdaią się nakłaniać do zburzenia Ehrenbreitsteinu, i umiarkowania ceł na Renie.

Względem innych warunkow, nie ma wątpliwości, że Doputacya iednomyslnie żąda uchylenia onych. Cóżkolwiek iest, rzecz obiaśni odpowiedź wkrótce spodziewana. Tym czasem Posłowie Francuzcy gotuią swoie ultimatum, które rzecz rozstrzygnie. Jeden z nich Roberjeot wyiechał do Strasburga.

z Auszpurga 27. Lipca z Gazety Berlińskiey.

Odbieramy wiadomosć z Inspruck, że d. 24. odebrały rozkaz woyska w Tirolu stoiące ruszyć ku Włoskim granicom; dwa razaz bataliony d. 25. poszły do Riva innych wiele iść miało za pierwszemi. Regiment dragonii Arcy Xcia Jana udał się ku Szwaycarom. Z drugiey strony donoszą, że wiele regimentow spodziewaią się do Inspruck, że staną między Landeg i Immenstadt; wszystkich będzie 27. batalionow, 24. szwadrony, z artilleryą.

Arcy Xiaże Karol ma obiąć główną kommendę armii Włoskiey. Niektórzy z tych obrótow rokuią woynę, mianowicie gdy konferencye w Selz rozpoczęte nie wiadomo iaki koniec wzięły; inni utrzymuią, że pokóy zerwany nie będzie.

z Ratisbony 1. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Carra S. Cyr bywszy Poseł Francuzki w Constantinopolu d. 28. Lipca tu przybył; wczora przedsięwziol dalszą podróż do Rastadu.

z Colonii 3. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Dziś do naszego miasta przybyła półbrigada Ren w Deutz przeydzie, i złączy się z diwizyą Generała Hacquin, który ma główną kwaterę w Giessen. Jutro spodziewamy się regimentow, konnego i lekkiey infanteryi, wszystkie idą na wzmocnienie armii Moguńckiey. W Amsterdamie zkassowano wszystkie kluby. Angielska flotta Flessingue port zamknowszy bombardowaniem zagraża.

D. 5. od dni kilku Administratorowie nasi z Paryża odebrali pakiet, który dzis otworzyć kazano. Treść listow iaka była pokazały rozpoczęte domow rewizye, celem zchwytania emigrantow, i Angielskich agentow. Nie wiadomo ieszcze wiele osob aresztowano. Dzień cały bramy mieyskie zamknięte były. Toż samo w iedney godzinie stać się miało po wszystkich miastach Departamentow Niemieckich.

z Bruxelles 30. Lipca z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Rozkazał niedawno Direktoryat przedawać sprzęty należące do Kościołow zkassowanych w 9. Departamentach Belgickich Te które Katolikom zostawiono, są nietknięte, lecz ich liczba iest bardzo mała; w mieście naszym dwa tylko są takie, w czym zaiste nie miano względu na potrzebę i ludność, którey do 100. tysięcy dusz liczemy. Miedź Kościoła S. Gudule oszacowano 60. tysięcy złotych Hollenderskich.

Donoszą z Dunquerque, że flottylla w tym porcie uzbroiona ma wypłynąć ku brzegom Szkocyi północney. Generał Kilmaine dni kilka tam zabawiwszy pośpieszył do Brestu i Cherbourg, gdzie gotuią Francuzi nową wyprawę; port Flessingue dawno zamknięty, wkrotce podobno bombardowany będzie, iak tylko Anglicy mieć będą statki do tego potrzebne, których z Yarmouth wyglądaią.

Chociaż ieszcze proiekt przez Generała Jourdan podany w Paryżu Radzie 500. względem zaciągania młodzi do woyska, w prawo zamieniony nie iest, obywatele Niderlandzcy lękaiąc się skutku onego wcześnie pod wymyslonemi pozorami biorą pasporta, maiąc uchodzić za granicę.